

DODELIJKE REACTIE OP PLAATSELIJKE PROCAÏNE-INJECTIE

Mag ik, naar aanleiding van uw antwoord op Vraag no. 8 (1963) verwijzen naar mijn artikel „Alcohol als antidotum bij acute cocaïnevergiftiging” (dit *Tijdschrift* 1947, bl. 2188). Ik stel daar twee dingen:

1. Er is doodsgevaar (slappe pols, algehele malaise, soort van shock).

2. Klonische spiertrekkingen zijn wel spectaculair en een aanwijzing voor de diagnose, maar niet gevaarlijk.

Ad 1. Ik zocht een stimulans en vond hier alcohol als een krachtig middel.

Ad 2. Deze krampen acht ik weinig hinderlijk; tevens meende ik geen sedantia te moeten geven, daar dit het stimulan zou kunnen tegenwerken. Aangezien er zich herhaaldelijk sterfgevallen door soms zeer geringe hoeveelheden pantocaïne, cocaïne en procaïne voordoen, zonder dat er goede antidota zijn, acht ik een proef met alcohol, die gemakkelijk uitvoerbaar en onschuldig is, zeer zeker aan te raden.

Nog niet lang geleden heb ik een dergelijke overgevoelige patiënt, die naar mijn opinie in ernstig levensgevaar verkeerde (na plaatselijk ongevoelig maken van het neusslijmvlies met pantocaïne), nog kunnen redden en de conchotomie beiderzijds kunnen voltooien.

Opmerkelijk is de bijna ogenblikkelijke verbetering van de pols en de algemene toestand, telkens wanneer de patiënt een slok wijn of cognac neemt. Wordt de toestand slechter, dan geve men opnieuw een slok. De tussenpozen worden spoedig groter.

Literatuur: Vraag no. 8 (1963) *Ned. T. Geneesk.* 107, 215. — HÖWELER, A. (1947) Alcohol als antidotum bij acute cocaïnevergiftiging. *Ned. T. Geneesk.* 91, 2188.

Amersfoort, 18 februari 1963

A. HÖWELER

BOEKAANKONDIGINGEN

Erythropoiesis. Onder redactie van L. O. JACOBSON en M. DOYLE. 399 bl., vele fig. en tabellen. Grune & Stratton. New York, Londen 1962. Prijs: geb. \$ 6,75.

Dit boek bevat de voordrachten en discussies van een symposium over erytropoëtin en de regulering van de erythropoëse, dat in januari 1962 in San Francisco is gehouden. Het is belangrijk, dat niet-deelnemers aan deze conferentie kunnen kennismaken van hetgeen besproken is. De hormonale beïnvloeding van de erythropoëse wint aan betekenis sinds er behalve proeven in vitro, thans ook pogingen zijn ondernomen om het gezuiverde hormoon in vivo te toetsen. De bereiding van een dergelijk gestandaardiseerd preparaat betekent een aanzienlijke vooruitgang. Het is zeker nog te vroeg om te denken aan massale toepassing, bv. bij anemieën van patiënten met chronische nierinsufficiëntie, te meer omdat over de stof zelf, het voorkomen ervan en de stofwisseling van erytropoëtin de kennis nog onvolledig is. Bovendien wordt over het aantonen van de erythropoëtische activiteit een proefopstelling verlangd, die een routinebepaling in de kliniek vooralsnog onmogelijk maakt.

Dit boek vermeldt veel, dat reeds uit verspreide artikelen, voornamelijk uit de Amerikaanse literatuur, bekend was. De kritische bespreking van de bepalingswijzen, de zuivering en stofwisseling van de stof zijn zeer welkom voor degenen die zich met deze humorale factor of factoren in het research-

laboratorium willen bezighouden. Het gedrag ervan in vitro en in vivo is door bij uitstek deskundigen besproken. Er is een welhaast volledige literatuuropgave en de uitvoering van het boek is voortreffelijk. Het kan warm worden aanbevolen!

S. I. DE VRIES

TH. B. FITZPATRICK en SH. A. WALKER, *Dermatologic differential diagnosis*. 335 bl., 45 fig., tabellen. Year Book Medical Publishers, Inc., Chicago 1962. Prijs: geb. \$ 7,50.

De schrijvers wijzen erop dat dit boek niet de plaats kan innemen van een leerboek. Het is óók niet een compendium, maar heeft de bedoeling, op een zeer bijzondere manier artsen, die weinig verstand hebben van dermatologie, te helpen bij huidafwijkingen een diagnose te stellen. In een eerste gedeelte wordt met behulp van schetsen de meest voorkomende lokalisatie van de afwijkingen aangegeven voor een aantal dermatosen waarbij die min of meer kenmerkend is. Hierna wordt voor de verschillende regiones tabellarisch aangegeven welke dermatosen er vooral voorkomen. Vervolgens wordt de diagnostische betekenis van een aantal bijzondere vormen van huidlaesies en groepen efflorescenties behandeld, wederom als tabellarische opsommingen. In een vierde gedeelte wordt eerst de efflorescentieleer kort beschreven met zeer duidelijke schetstekeningen, en daarna worden lange tabellen gegeven waarin te vinden is, bij welke ziekten de verschillende efflorescenties voorkomen. Na enkele zeer korte aanwijzingen voor diagnostische methoden, volgt dan het laatste gedeelte; een opsomming in de vorm van een klapper van de voornaamste bijzonderheden van een groot aantal huidafwijkingen.

Men kan dit boekje volstrekt niet doorlezen of als studieboek gebruiken; het vormt onverteerbare lectuur. Wie gebukt gaat onder een gebrek aan dermatologische kennis moet beginnen met een goed leerboek te bestuderen. Voor wie dan reeds enigszins wegwijs is, kan de handleiding van FITZPATRICK en WALKER goede diensten bewijzen.

J. R. PRAKKEN

A. RAVINA, *L'année thérapeutique. Médications et procédés nouveaux.* Trente-troisième année. 216 bl. Masson & Cie., Parijs 1962. Prijs: ingen. N.Fr.fr.28.

Dit 33e jaarboek bevat wederom een groot aantal korte artikelen over nieuwe geneesmiddelen en geneeswijzen. In deel I, *Maladies et symptômes*, zijn van belang de behandeling van shock en coma, de antistollingstherapie bij trombose, de bestrijding van infecties met nieuwe antibiotica, en de behandeling van uitgebreide verbrandingen. Deel II, *Méthodes et techniques thérapeutiques*, bevat twee belangwekkende referaten over elektroshocktherapie bij hartblock en permanente elektrische stimulatie bij hartblock en bradycardie; veel hiervan bevindt zich nog in het stadium van proefnemering. In dit deel worden ook de resultaten vermeld die BOEREMA en BRUMMELKAMP hebben verkregen met zuurstof onder hoge druk bij de behandeling van gangreen veroorzaakt door anaërobe bacteriën.

Omtrent reanimatie bij verbrandingen en de aanwending van hypothermie in de chirurgie worden enkele nieuwe inzichten vermeld. Deel III, *Médications nouvelles*, vermeldt o.a. enige synthetische antibiotica.

De korthed van de artikelen wordt door ruime literatuuropgaven voldoende gecompenseerd.

J. W. HINGST